

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قرآن
سال دوم (هشتم)
دوره‌ی اول متوسطه پیش‌حرفه‌ای

۱۳۹۷

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : معاونت برنامه‌ریزی آموزشی و توانبخشی، گروه برنامه‌ریزی آموزشی و درسی دوره اول و دوم متوسطه حرفه‌ای

نام کتاب : آموزش قرآن پایه هشتم دوره اول متوسطه پیش‌حرفه‌ای - کد ۱۵۴/۳

مؤلفین : ملکه حلاج‌دهقانی، روزینتا گودرزی و فاطمه بور

مدیریت امور چاپ و تولید : لیدا نیک روش

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ : اداره‌ی کل نظارت بر شر و توزیع مواد آموزشی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۰۹۶۲۶، ۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۰۹۲۶۶، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت: www.chap.sch.ir

امور فنی : زهرا محمد نظامی

آماده‌سازی : زینت بهشتی شیرازی

تصحیح : سپیده ملک ایزدی

طراح جلد : علیرضا رضائی کر

مدیر هنری و طراح گرافیک : امیر نساجی

صفحه آرا : علی نجمی

امور فنی رایانه‌ای : راحله زادفتح الله، ناهید خیام باشی

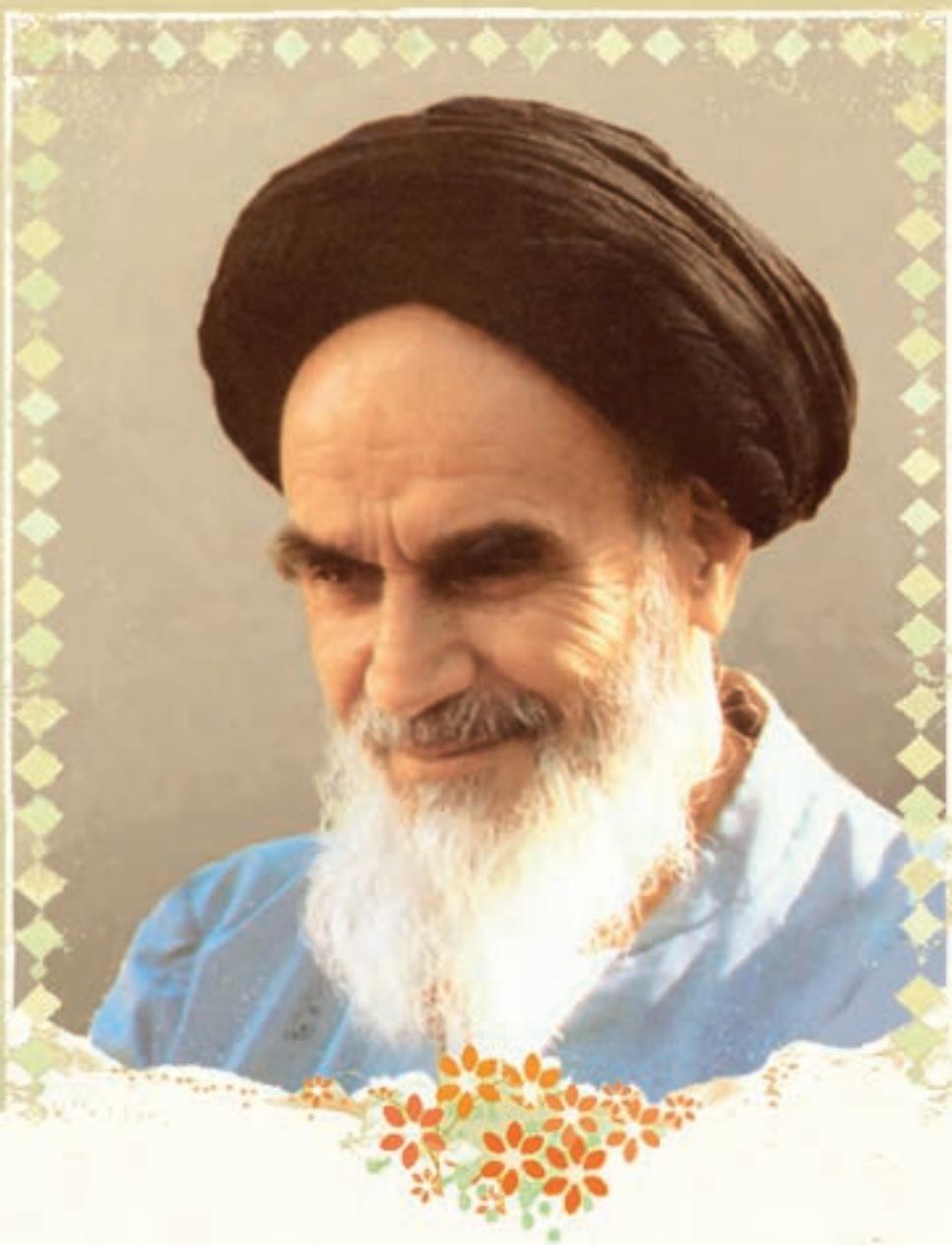
ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱

(دارویخش) تلفن: ۰۹۱۵-۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار: ۰۹۱۶-۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

نوبت چاپ و تاریخ انتشار : هفتم ۱۳۹۷

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۱۶۵۸-۹

قرآن یک حجتی است برای همهی ثبر.
امام خمینی

سخنی با مریبان

معلم عزیز و گرامی

برای آموزش هر چه بهتر این کتاب توجه شما را به ویژگی‌های ساختار آن جلب می‌کنیم.

۱- گنجاندن دروسی که هدف آن یادآوری قواعد آموزش داده شده در سال‌های قبل است.

۲- آموزش قواعد دیگری از قرآن

۳- تمرین‌های متناسب با دروس

۴- آیات و سوره‌های کوتاه قرآن

نکاتی در مورد شیوه‌های تدریس

۱- فعال کردن فراگیران در امر یادگیری : چنان‌چه فراگیر خود در انتقال مفاهیم نقش مؤثری داشته باشد مطالب را بهتر درک کرده، کلاس و تدریس برای او جذاب‌تر خواهد بود.

۲- با توجه به این که تعاریف از مقولات انتزاعی است و درک آن مشکل است لذا در مرحله‌ی روخوانی و آموزش قواعد مثلاً به جای تعریف «همزه» فقط علامت آن آموزش داده شود تا فراگیر با دیدن علامت «همزه» چگونگی تلفظ آن را آموزش بییند.

۳- مهم‌ترین روش آموزش روخوانی قرآن این است که مریبی به فراگیران کمک کند تا اولاً[ً] به طور صحیح حروف، حرکات و علائم را تشخیص دهند و قادر به خواندن کلمه‌های

قرآنی شوند و به علائم دقت کنند و اشتباه نکنند، ثانیاً با دیدن هر بخش فراگیران آن بخش را بخوانند (جداخوانی). البته برای رسیدن به سطح روان خوانی زمان و تمرین کافی لازم است و چنان‌چه فراگیر عادت کند بخش‌های کلمه را صحیح و شمرده بخواند یقیناً پس از تمرین کافی چشم او نیز سرعت گرفته و به روان خوانی خواهد رسید.

۴- مربی باید از یکنواختی کلاس جلوگیری کند و با ایجاد تنوع باعث شود تا کلاس و آموزش برای فراگیر کسل کننده نباشد. البته تنوع می‌بایست در راستای اهداف آموزش قرآن باشد مثلاً بهره‌گیری از نوار قرآن برای آموزش سوره‌های کوتاه، مسابقات گروهی در کلاس، طرح پرسش‌های مناسب و.... .

ارزشیابی

نحوه‌ی ارزشیابی دروس براساس تمرین‌های هر درس و روان خوانی کلمات قرآنی و سوره‌های کوتاه، به صورت مستمر و پایانی خواهد بود و ۵ نمره برای درس قرآن (به صورت شفاهی) در نظر گرفته شده است.

مقدمه

طراحی و اصلاح مداوم سیستم آموزشی، پرورشی و توانبخشی با توجه به رویکردهای نوین آموزشی در جهت تأمین نیازهای دانشآموزان با نیازهای ویژه از اهداف و وظایف اصلی سازمان آموزش و پرورش استثنایی به شمار می‌رود.

تأکید بر رویکرد حرفه‌آموزی در نظام آموزشی نه تنها باعث توانمندتر شدن دانشآموزان با نیازهای ویژه در فرآیند تحصیل و یادگیری می‌گردد؛ بلکه از این طریق مدرسه به رسالت خویش که همان آماده کردن دانشآموزان برای زندگی مفید و پویا در جامعه است، دست می‌یابد به همین منظور «دوره راهنمایی تحصیلی پیش‌حرفه‌ای» که از یک سو زمینه‌های به فعلیت‌رساندن استعدادها و توانایی‌های دانشآموزان با نیازهای ویژه را فراهم می‌سازد و از سوی دیگر موجب ارتقاء کارآیی نظام آموزشی می‌شود، طراحی گردید.

خداوند را شاکر و سپاسگزاریم که با همت کارشناسان و معلمان متخصص، این توفيق حاصل گردید که نظام آموزشی با رویکرد آموزش‌های پیش‌حرفه‌ای که از انعطاف لازم برای انطباق با انواع توانایی‌ها و آمادگی‌ها برخوردار می‌باشد، را ایجاد و نسبت به برنامه‌ریزی درسی دوره‌ی راهنمایی تحصیلی پیش‌حرفه‌ای اقدام نماییم.

سازمان آموزش و پژوهش استثنایی بر خود واجب می‌داند از زحمات تمامی عزیزانی که در این حرکت مهم نقش اساسی ایفا کردند به ویژه کارشناسان و معلمان مدارس استثنایی و همچنین سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی و مراکز وابسته صمیمانه تشکر و قدردانی نماید.

امید است معلمان، کارشناسان و صاحب‌نظران آموزش و پژوهش استثنایی با نظرات ارزشمند خود در ارتقاء کیفی برنامه‌های درسی ارائه شده این سازمان را بیش از پیش یاری نمایند.

سازمان آموزش و پژوهش استثنایی

فهرست

عنوان صفحه

درس اول : یادآوری صداهای ای و او ۱۲

و علامت‌های (۰) و (۹)

درس دوم : یادآوری (ة—ة—ة—ة) و (۳) ۱۸

درس سوم : یادآوری (و—ا—ل—ی) ۲۲

درس چهارم : یادآوری (ءأ—ؤ—ئ) با صداهای کوتاه و بلند .. ۲۶

عنوان

صفحه

- درس پنجم : تدریس همزه با تنوین ۳۰
- درس ششم : تدریس همزه با ساکن ۳۲
- درس هفتم : تدریس مد (~) ۳۴
- درس هشتم : سوره‌ی کوثر ۳۸

درس اول

مروری بر درس‌های سال گذشته

مادر سال‌های گذشته با صدای ا و او ای

علامت (۵) آشنا شدیم. اکنون آن‌ها را با هم

دوره می‌کنیم.

کلمات زیر را با صدای بلند بخوانید.

أَرْسَلَ — عَلَيْنَا — نَشْرَحْ

نَسْتَعِظُ — الْحَمْدُ — وِزْرَى

سُبْحَانَ — عَابِدُونَ — فِي عِبَادِي

كَاذِبِينَ — اِيمَانَ — رَحْمَانَ

تمرين

٢

كلمات زير را جدا جدا بخوانيد.

أَشْهَدُ

أَشْهَدُ

نَسْرَحْ

نَسْرَحْ

الْحَمْدُ

الْحَمْدُ

كَلَامِي

كَلَامِي

مَغْضُوبِ

مَغْضُوبِ

همچنین ما در سال‌های قبل با علامت (۶) آشنا شدیم، اکنون کلماتی را می‌خوانیم که این علامت‌ها را دارند.

۳

تمرین

کلمات زیر را بخوانید و به نوشتن و خواندن آن‌ها توجه کنید.

تُرَابَنْ	←	تُرَابًّا
مَشْهُودِنْ	←	مَشْهُودٍ
نَفْسُنْ	←	نَفْسٌ

تمرین

۲

کلمات زیر را بخوانید.

هُدَىٰ - مُبِينٌ - حَافِظٌ - جَمِيلٌ

مَقَامٍ - إِلَهٌ - أَزْوَاجًا - بَيَانٌ

تمرين

كلمات زير را جدا جدا بخوانيد.

مَخْتُومٍ	مَخْ تُو مِ
أَجْرٌ	أَجْ رُ
مِرْصَادٌ	مِرْ صَا دٌ
مَجِيدٌ	مَ جِي دٌ

ما در سال‌های گذشته با (ةٰ _ ةٰ _ ةٰ _ ةٰ) و (۰) آشنا شدیم. اکنون آن‌ها را با هم دوره می‌کنیم.

تمرين

١

كلمات زير را بخوانيد و به نوشتن و خواندن آنها توجه
كنيد.

تُقَاتَنْ — تُقَاةً
مَتْرَبَةً — مَتْرَبَتِنْ
سَفَاهَةً — سَفَاهَتِنْ

تمرين

٢

كلمات زير را بخوانيد.

زِينَةً — جَمَالَةً — نُطْفَةً
خَلِيفَةً — مُنْكِرَةً — بَرَّةً

کلمات زیر را بخوانید و به نوشتن و خواندن آنها توجه کنید.

حَسَنَةً ← حَسَنَتْنَ

سُورَةً ← سُورَتْنَ

قَرِيَةً ← قَرِيَتْنَ

رَاضِيَةً ← رَاضِيَتْنَ

کلمه‌های زیر را بخوانید.

غَرَّكَ — كُفَّارُ — كَلَا — صَفَّاً

الَّذِي — تُكَذِّبُونَ — جَنَّةٌ

سُجْرَتْ

درس سوم

مروری بر درس‌های سال گذشته

ما در سال‌های گذشته با حروف «و — ا — ل — ی» (حروف ناخوانا) آشنا شدیم. اکنون آن‌ها را با هم دوره می‌کنیم.

تمرین

۱

کلمات زیر را بخوانید و به نوشتن و خواندن آنها توجه کنید.

ضُحَى ← ضُحَى

أَمْنُوا ← أَمْنُوا

آدْنِيَا ← آدْنِيَا

أُولَاتِ ← أُولَاتِ

تمرین

۲

حروف زیر را بخوانید.

وَأْذْ فَالْ رَى عَبْ

يُوفْ سُونْ قُولْ

كلمات زير را بخوانيد.

زَكْوَةٌ مِنَ السَّمَاءِ صَبَرُوا إِذَا

يَضْلُعُ وَالْمَلَكُ صَلَوةٌ تَسْقَى

أَرْسَلُوا تُتْلَى وَالنَّهَارَ بِالْمَرْحَمَةِ

کلمه‌های زیر را بخوانید و به نوشتن آن‌ها توجه کنید.

می‌خوانیم

می‌نویسیم

قَالُو

قَالُوا

عَمِلُو

عَمِلُوا

فَنَادَا

فَنَادَى

أُولًا

أُولَى

زَكَاةً

زَكْوَةً

حَيَاةً

حَيْوَةً

أَدْبَنْ

أَلْدَبْنُ

أَصْرَاطُ

أَلْصِرَاطُ

درس چهارم

مروری بر درس‌های سال گذشته

ما در سال‌های گذشته با شکل‌های (ء ئ ئ ؤ ئ) آشنا شدیم اکنون آن‌ها را با هم دوره کنیم.

کلمات زیر را بخوانید.

جاءٍ - يَشَاءُ - أُولَاءِ

أَمْنُوا - رَبِّيْسَنْ - مَسْوُلًا

أَخِرَ - تِلْقَائِي - رُؤْسِهِمْ

کلمات زیر را بخوانید.

تَأَذَنَ — إِنْسُ — أَنْزِلَ — لَأْيَاتٍ

إِسْرَائِيلَ — تِلْقَاءِيَ — دَائِمُونَ

کلمات زیر را جدا جدا بخوانید.

خَاصِيَّةٌ	خَاصِيَّةٌ
أَنْتَ	أَنْتَ
إِخْوَانُ	إِخْوَانُ
دَارِمٌ	دارِمٌ
أَوْلِيَاءُ	أَوْلِيَاءُ

درس پنجم

$$\begin{array}{r} ۶ \\ \hline = \\ = \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} ۲ & & ۳ \\ \hline & ۴ & \end{array}$$

تمرین

۱

کلمات زیر را بخوانید.

شِفَاءٌ_جَزَاءٌ_مَاءٌ_عَطَاءٌ
مَاءٌ_شَنِيءٌ_غُثَاءٌ

تمرین

۲

کلمه های زیر را جدا جدا بخوانید.

شِفَاءٌ	شِ فَاءٌ
عَطَاءٌ	عَ طَاءٌ
مَاءٌ	مَاءٌ
شَنِيءٌ	شَنِيءٌ
سُوْءٍ	سُوْءٍ
دُعَاءٌ	دُعَاءٌ

درس ششم

ء

ء

كَ

تَ

مَ

لَ

سَ

نَ

رَ

فَ

تِ

جِ

بِ

هَ

رِ

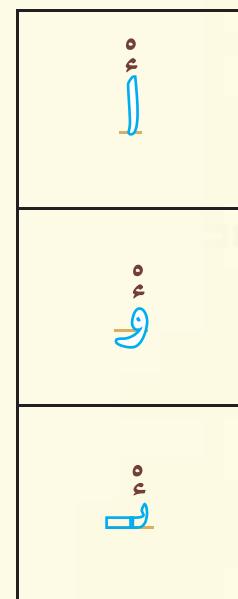
زِ

دِ

يَ

تمرین

کلمات زیر را بخوانید.

تمرین

کلمات زیر را بخوانید.

گَلْسٌ - رُؤيَايَ - جَئْنَا

مَأْمُورٌ - يُوْتُونَ - بِسَ

درس هفتم

~

ا او ای ا

آ - ب آ - ت آ - ث آ - ج آ - خ آ

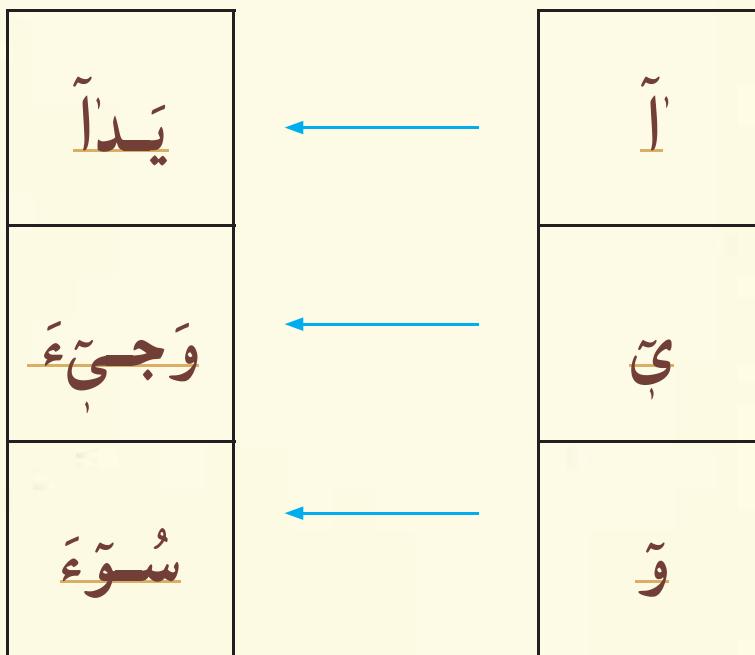
ض آ - ط آ - ظ آ - ع آ - ف آ - ق آ

ک و - ل و - م و - ن و - و و - ه و

۱

تمرین

کلمات زیر را بخوانید.

۲

تمرین

کلمات زیر را بخوانید.

بَهَاءٌ - جَيْءَ - مَاشَاءٌ - اِرْجِعِي

كلمات زير را جدا جدا بخوانيد.

سَوَاءٌ	وَأَعْسَى
فَلَا	لَا فَ
وَجَاءَ	جَاءَ وَ
تَفَيَّعَ	فَيَتَّ

درس هشتم

آمادگی برای خواندن سوره‌ی کوثر

برای راحت‌تر خواندن سوره‌ی کوثر، ابتدا کلمات زیر را از نوار گوش کنید و همراه آن بخوانید.

أَغْ طِيْ نَـاـيـ	
فَصَلٌ	فَـ صَلـ لـ
شـاـنـيـكـ	شـاـنـيـكـ
وـاـنـحـرـ	وـاـنـحـرـ

اکنون کلمات بالا را از روی کتاب خود بخوانید.

سوره‌ی کوثر را از نوار گوش کنید سپس همراه آن بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأْنْحِزْ

إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ

اکنون سوره‌ی کوثر را از روی کتاب بخوانید.